

משה (מושיק) בן דור

תשט"ו - תשל"ד

1954-1973

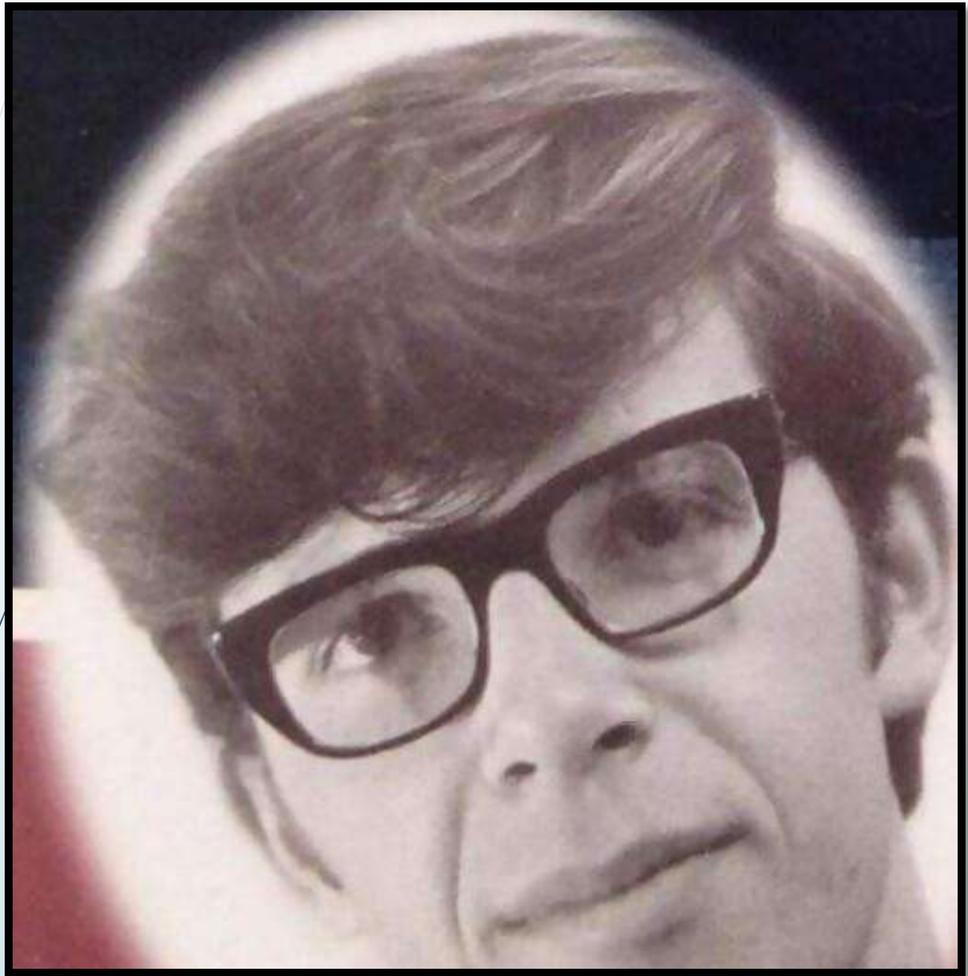
אלבום זה הוא חלק מתכנית ההנצחה הארצית, מיזם חברתי וערכי, אשר במסגרתו בני נוער פוגשים משפחה שכולה, לומדים ושומעים על יקר ליבן ומכינים אלבום הנצחה.

התלמידים המשתתפים בתכנית זו, מבצעים את פעילותם במסגרת תוכנית מעורבות חברתית. התלמידים מלווים בכל שלבי הפעילות על-ידי פרחי הוראה מהמכללות האקדמיות לחינוך.

תכנית זו נעשית בשיתוף הגופים הבאים :
אגף בכיר הכשרה והתמחות עובדי הוראה, משרד החינוך
ארגון יד לבנים
ביה"ס הגימנסיה העברית
המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין

כתיבה ועריכה התלמידות: הדן כהן ועדן בניטה מביה"ס הגימנסיה העברית
ליווי הנחייה פרח הוראה: מירב מרדכי מהמכללה לחינוך ע"ש דוד ילין

אלבום זה מוקדש לזכרו של

משה (מושיק) בן-דור
בן רחל ואברהם

משה (מושיק) בן-דור בנם של רחל ואברהם

נולד ביום כ"ה בחשון תשט"ו
(21.11.1954) בירושלים

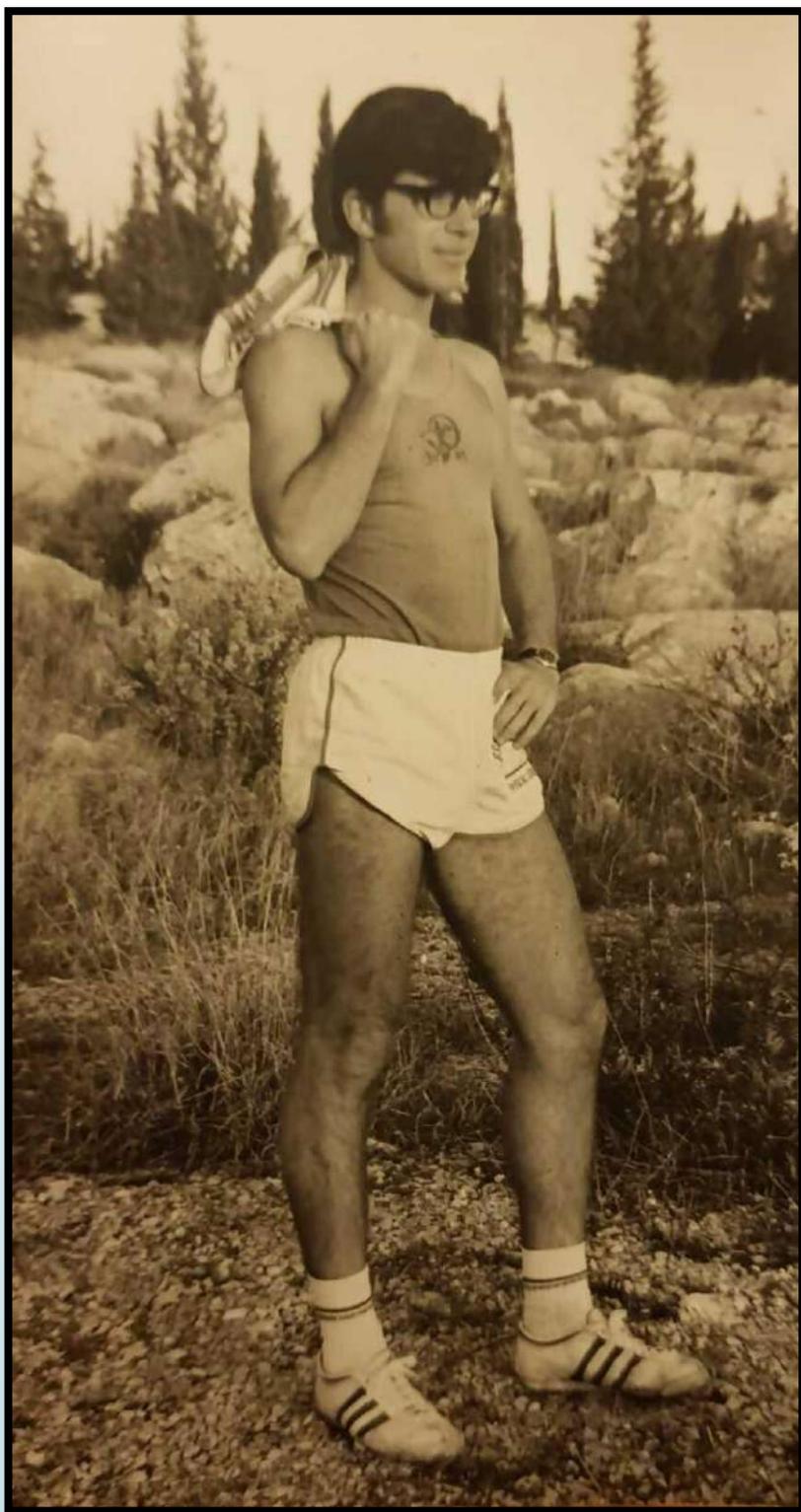
הותיר אחריו הורים ואח. אחותו נולדה לאחר נפילתו.

יהי זכרו ברוך

Rachels

סיפור חייו מושיק

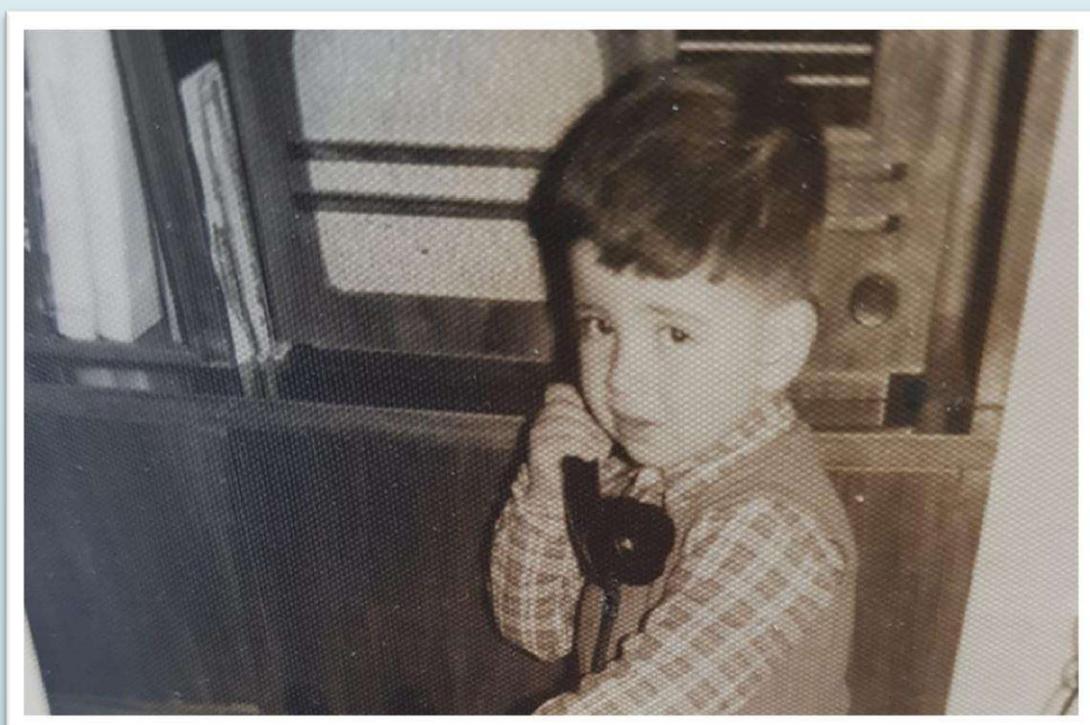
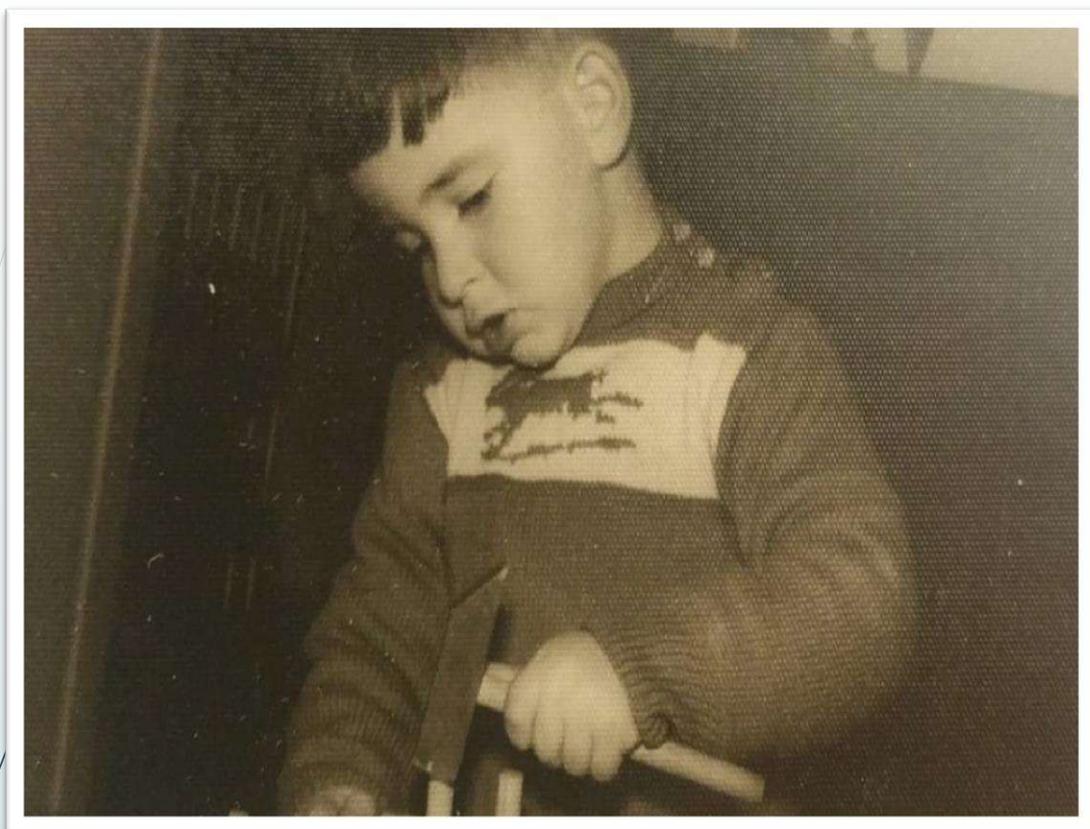

חוויות משפחתיות מילדות לבגרות

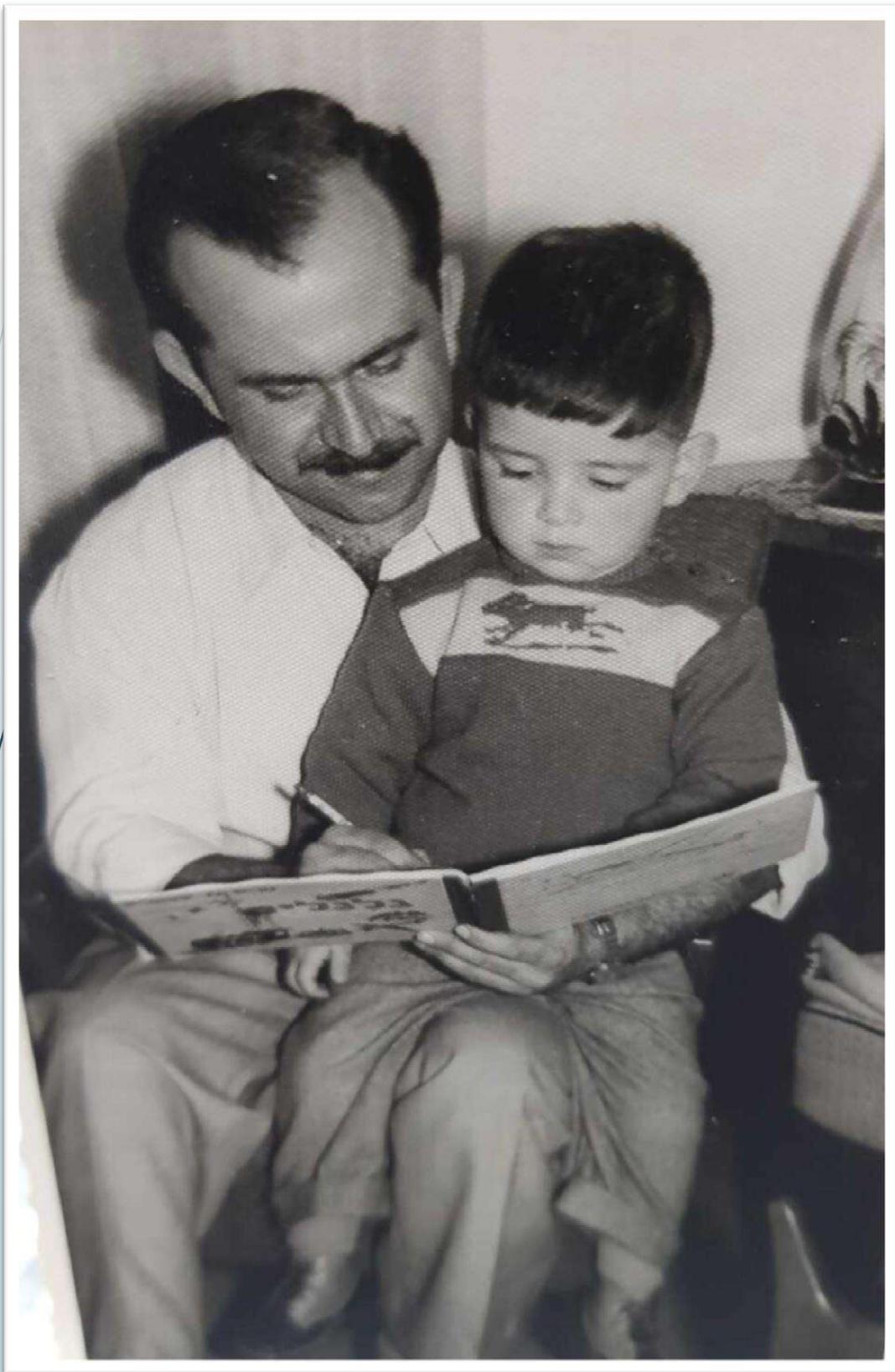
מבט כובש וסקרנות בלתי פוסקת

ילד פעיל, סקרן ומגלה את העולם.

מושיק עם אבא אברהם, כבר בגילו הצעיר אהב
מושיק סיפורים והפך לתלמיד שקדן ומצליח

מושיק ואמא רחל,
בזכותך הלכתי בדרכים טובות

המשפחה גדלה והצטרף תינוק חדש – עופר.
מההתחלה מושיק אהב מאוד את עופר,
שמר עליו וטיפל בו

סבא וסבתא מקובקי הוריה של אמא רחל,
אמא רחל, מושיק ועופר הקטן

מושיק מאכיל את עופר הקטן

מושיק ועופר ברגעי האושר
הקטנים שהופכים לגדולים

ידינו נקשרו מהרגע הראשון

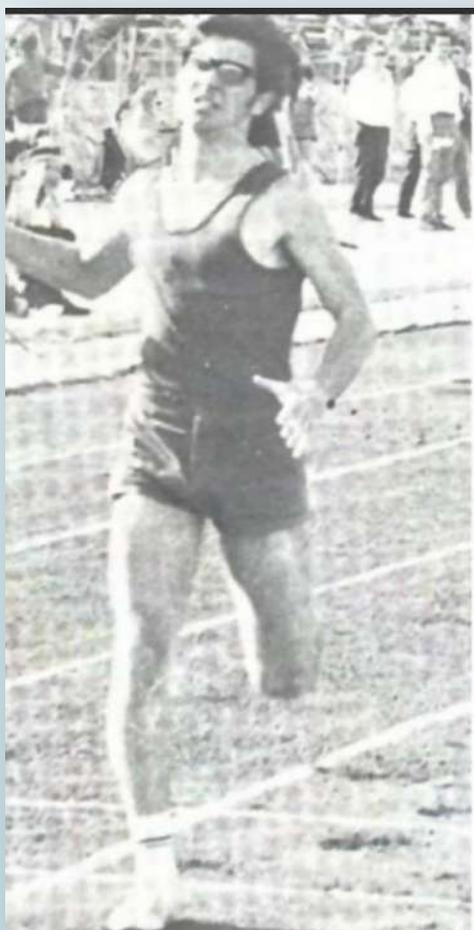

חוויות ילדות בלתי נשכחות

עופר לומד מאחיו הגדול

מושיק וצויק הכלב

מושיק מטייל עם אבא

ביקור משפחתי בהר הרצל

נובמבר 1967 חוגגים למושיק בר מצווה

מושיק עם סבא וסבתא מקובקי ז"ל
הוריה של אמא רחל

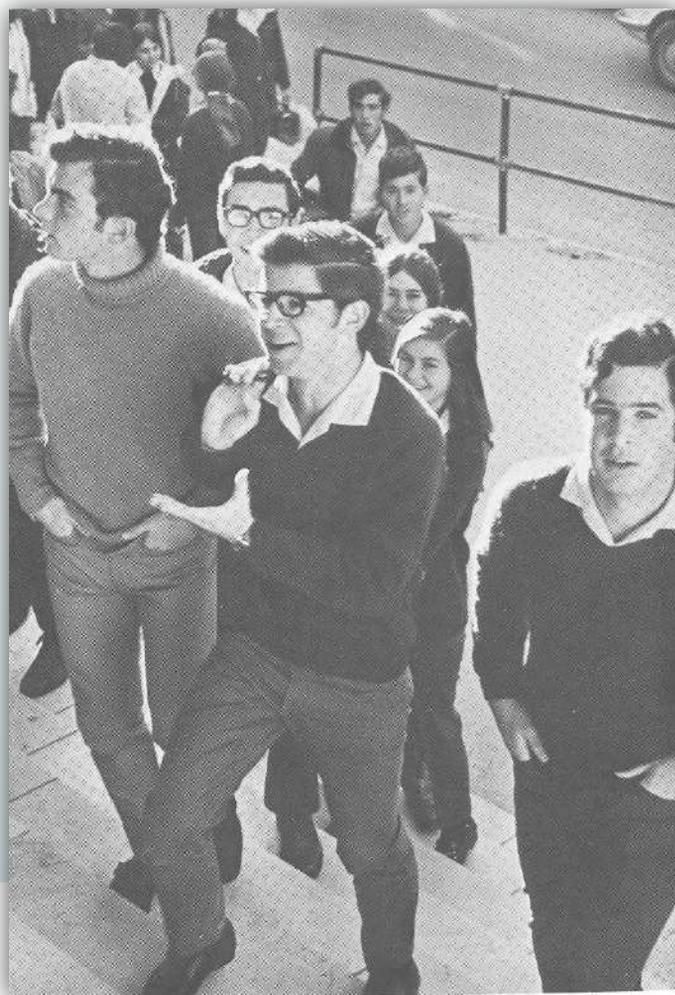
מושיק עם סבתא מקובקי וסבתא סימה ז"ל
(אמו של אבא אברהם)

מושיק בתקופת נעוריו עם אמא

מושיק היה תלמיד שקדן ומצליח, למד בגימנסיה
העברית בירושלים במגמה הביולוגית
וסיים בה את לימודיו התיכוניים.

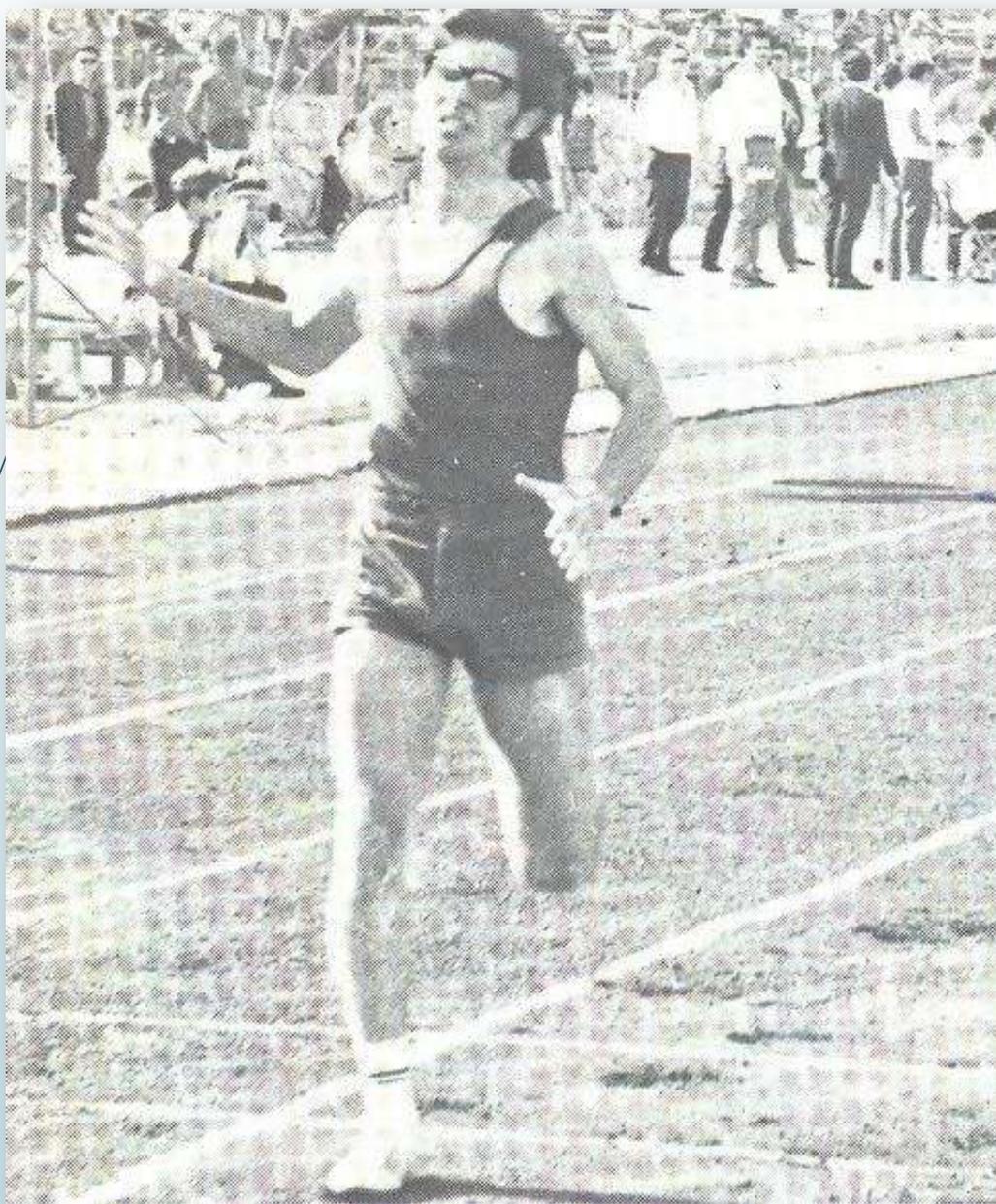

הגמנסיה העברית בירושלים

תחביביו של מושיק

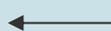
מושיק היה אתלט מצטיין - הריצה והאימונים
המפרכים היו מרכיב משמעותי באישיותו.
דבקותו במטרה היתה יוצאת דופן.

→ מושיק בזינוק לריצת 800 מטר
אליפות ישראל

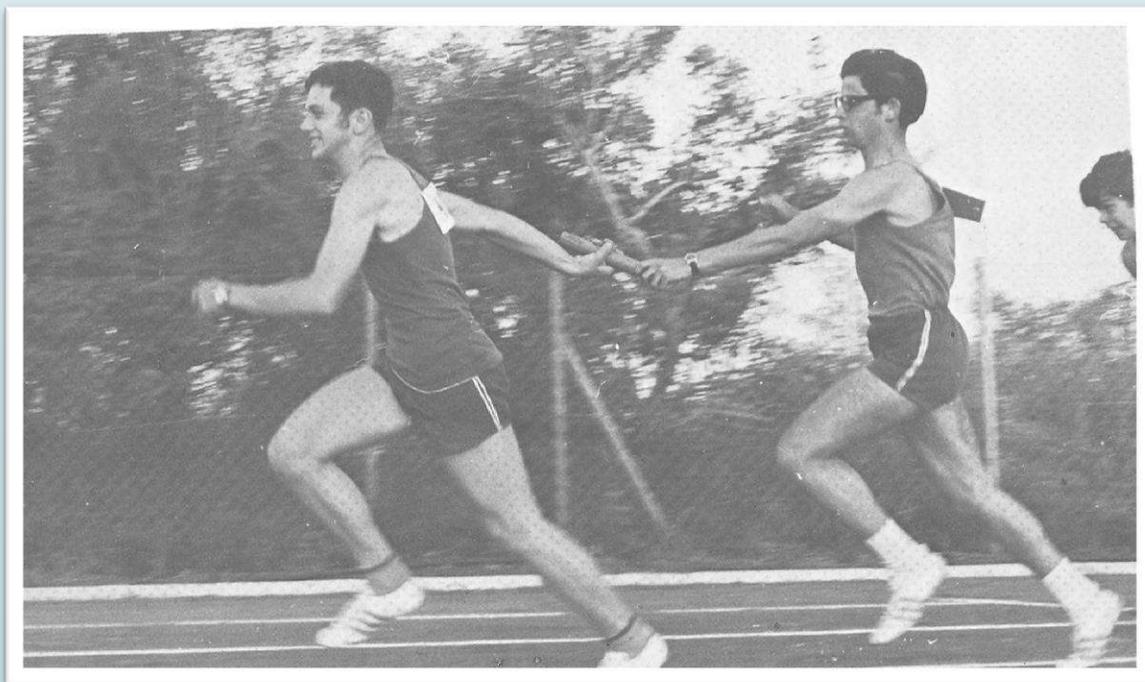
מושיק בקפיצה לגובה
באליפות ירושלים

קופץ לגובה בחצר הגימנסיה

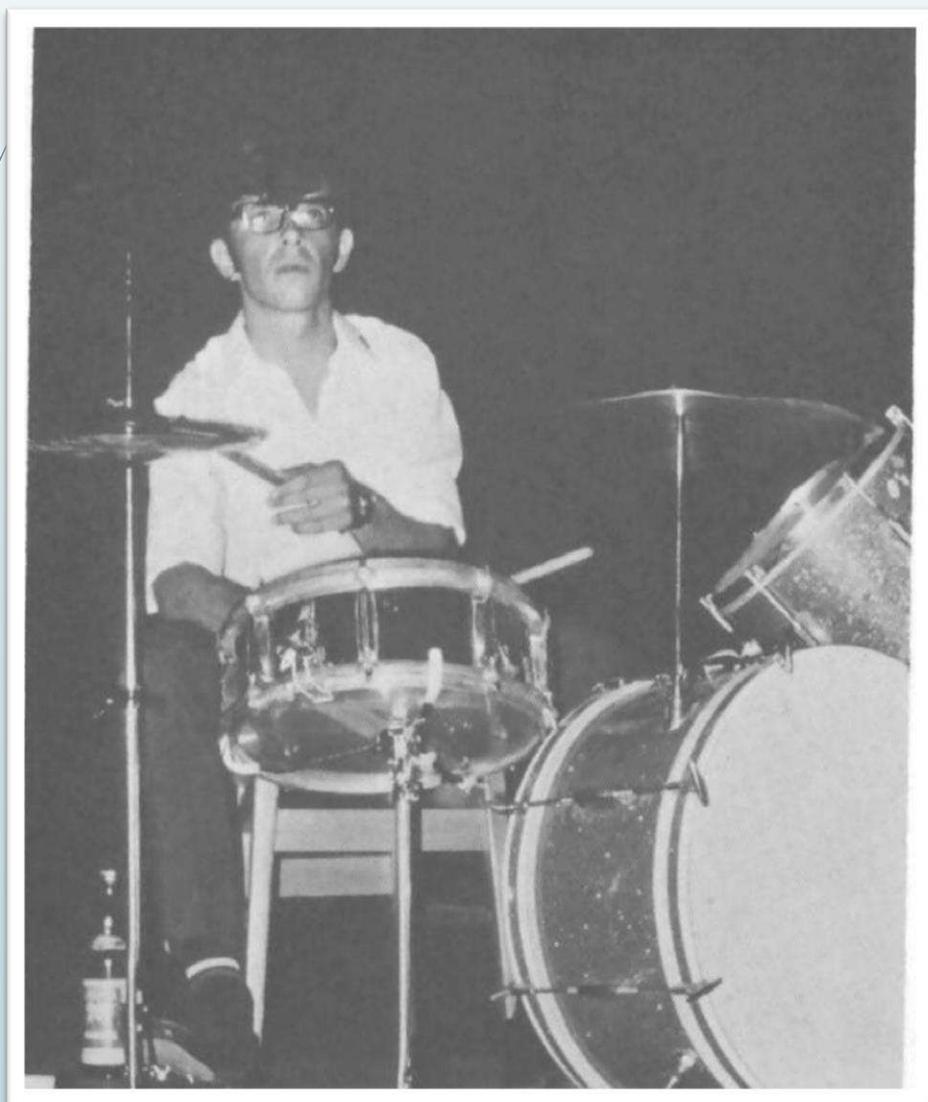

אליפות ישראל – מרוץ שליחים

מושיק מתופף

אהב לשיר ולהופיע בטקסי בית הספר

צופים - שבט מצדה

משחר נעוריו היה פעיל בתנועת הצופים והדריך בשבט "מצדה" של צופי ירושלים

מושיק היה מיוזמי הקמת
חטיבת "לפיד" במסגרת
הצופים, שבה הדריך נוער
משכונת הקטמונים. בהבנה
ובמסירות טיפל בחניכיו וזכה
להכרת תודתם ואהבתם.

אחי מושיק ומעורבותו המשמעותית כמדריך ערכי בתנועת הצופים (נכתב ביום הזיכרון 2013 ע"י עופר)

מושיק היה כמעט בן 13 כשפרצה מלחמת ששת הימים ביוני 1967. המלחמה הזו וסיפורי הגבורה שעיטרו אותה היו נדבך משמעותי בתהליך התבגרותו. החברות בתנועת הצופים חיברה אותו באופן עמוק לערכי אהבת הארץ ולערכי הרעות שבין אדם לחברו. הטיולים הרגליים במסעות בשבילי ישראל, מחנות הקיץ, הפעילויות השונות בשבט מצדה היו חלק בלתי נפרד מחייו. כשהיה מושיק בשישית(כתה י') עלה הרעיון להקים שבט צופים חדש בשכונת מצוקה, בקטמונים, בגונן. הקטמונים היו באותה עת שכונה שייצגה את ישראל האחרת, הענייה והנחשלת. רבים מבני הנוער שגדלו בה נשרו מבתי הספר והתדרדרו לפשע. הקמת שבט צופים חדש בלב השכונה הנחשלת הזו היווה פריצת דרך, יוזמי הקמת השבט היו ממנהיגות שבט מצדה. שבט מצדה ייצג מאז ומתמיד את שכונת רחביה האריסטוקרטית והמשכילה. החיבור בין רחביה לקטמונים נראה באותה עת כדבר קשה ובלתי אפשרי. מנהיגות שבט מצדה חיפשה מקרב מדריכי השבט מדריכים שיסכמו ויהיו מסוגלים להדריך בשבט החדש בקטמונים ששמו נבחר ל"חטיבת לפיד". מושיק היה בין הראשונים שאליהם פנו ראשי השבט והוא הסכים מיד להצטרף למשימה המאתגרת. מושיק היה בקבוצת המדריכים הראשונה שהתנדבה לוותר על תנאי ההדרכה הנוחים של ילדי רחביה בשבט מצדה ויצא עם חבריו לשליחות החשובה של הדרכת ילדי הקטמונים. החיבור בין מושיק לילדי השכונה היה מידי ובלתי אמצעי.

היו באישיותו של מושיק תכונות של מנהיג מבטן ומלידה-שילוב של כריזמה עם קסם אישי ודיבור ב"גובה העיניים". החניכים ב"לפיד" העריצו את מושיק וראו בו דמות שכל כך רצו להזדהות עימה ולהידמות לה.

מושיק ראה בפעילותו ב"לפיד" שליחות חשובה. הוא הבין עד כמה חשוב להחדיר את ערכי תנועת הצופים בילדי השכונה וליצור את הגשר החשוב בין רחביה לקטמונים. אני זוכר אותו חוזר מאושר מהפעולות שהעביר ב"לפיד" ואומר שוב ושוב עד כמה הפעילות הזו משמעותית עבורו. הצופים היו הבית השני של מושיק. שם היה החיבור האמיתי שלו לאהבת הארץ ולציונות בלי מרכאות. חלומו היה להתנדב לסיירת מובחרת ולשרת שירות משמעותי בצה"ל.

בפברואר 1973 מושיק מתגייס ומתנדב לשרת בסיירת "חרוב" של הצנחנים.

כנער ירושלמי שהתבגר על רקע מלחמת ששת הימים היה שיר אחד שמושיק אהב במיוחד, **השיר הוא "גבעת התחמושת"**.

הייתה שורה נצחית אחת בשיר הזה שמושיק שר שנים ללא הפסקה :

"...לא רציתי לקבל צל"ש. בסך הכל רציתי לחזור הביתה בשלום".

המילים האלה שמושיק שר ללא הפסקה ושהיוו חלק משמעותי מהאתוס עליו גדל, קבלו משמעות מצמררת לאחר נפילתו בקרב במבואות העיר סואץ, ב 24 באוקטובר 1973, ביומה האחרון של מלחמת יום הכיפורים.

הוא עצמו לא זכה לחזור הביתה בשלום אבל קולו השר עדיין מהדהד.

פברואר 1973 הגיוס לצה"ל

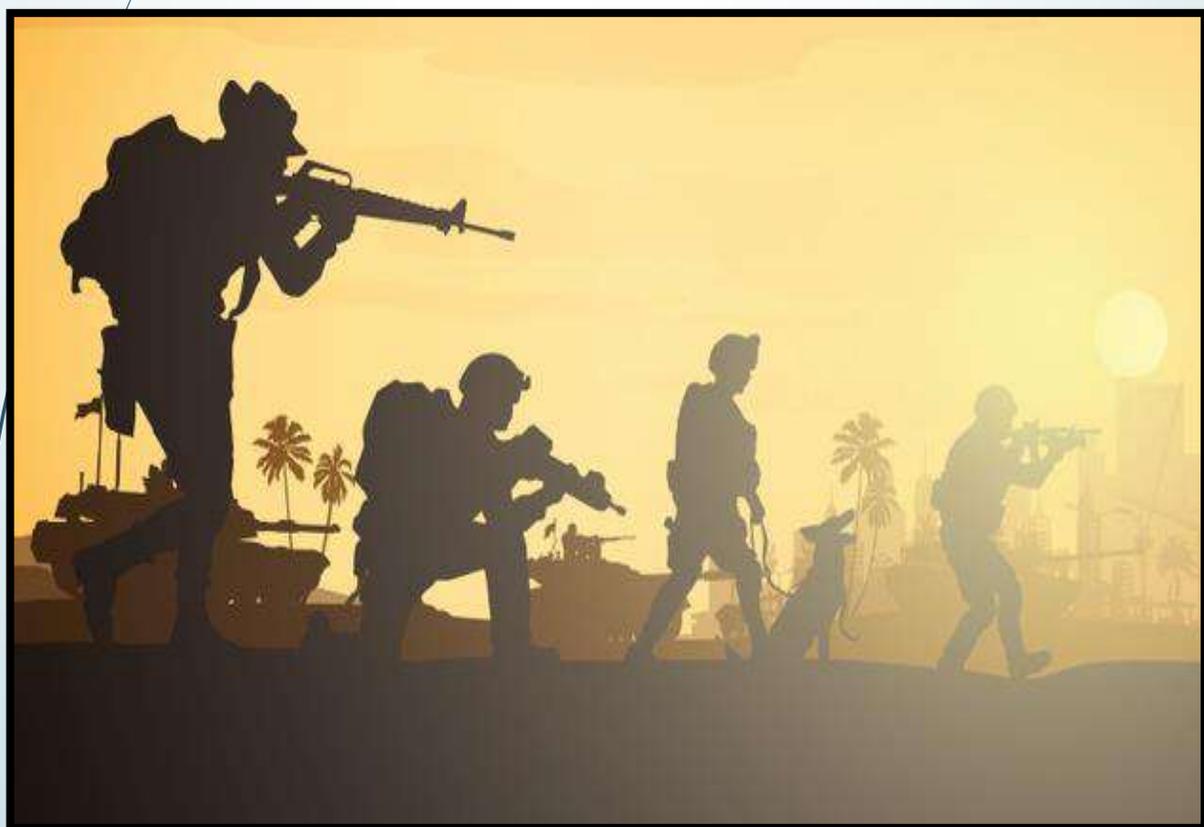
29

מושיק גויס לצה"ל בפברואר 1973. חלומו היה להתנדב ליחידה מובחרת ולשרת שירות משמעותי. הוא הגשים את חלומו כשנבחר להתגייס לסיירת חרוב של חטיבת הצנחנים. מושיק היה גאה על שהתקבל לסיירת. כשעמד במצבים קשים לא איבד את עשתונותיו ומעולם לא התלונן על קשיים ולחץ, אלא סיפר עליהם כעל חוויה. לדברי מפקדו, היה החייל המצטיין במחלקה ונכון לו עתיד של קצין.

הקרב האחרון

בבוקר האחרון של המלחמה,
כ"ח בתשרי תשל"ד (24.10.1973),
בקרב במבואות העיר סואץ נפגע
הנגמ"ש מפגיעה ישירה ומושיק
וחבריו נהרגו במקום. מושיק נפל
בטרם מלאו לו 19 שנה.

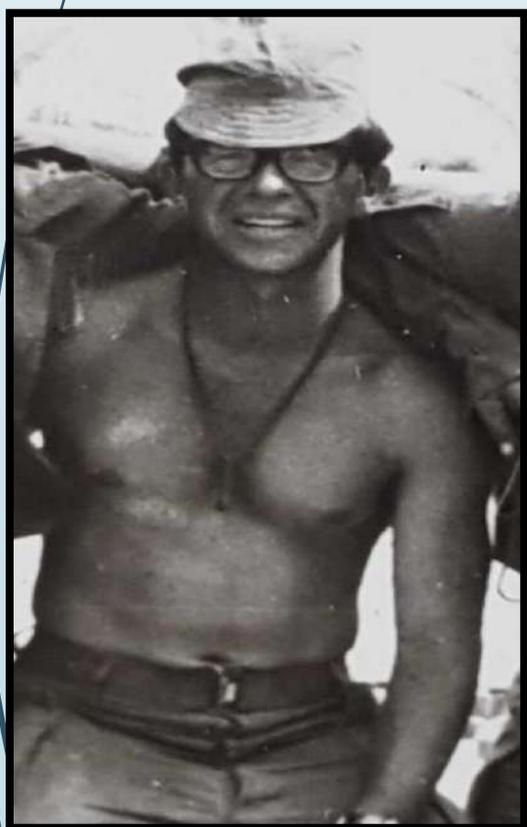

תפילת יזכור

יִזְכֹּר עִם יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו,
הַנֶּאֱמָנִים וְהָאֲמִיצִים, חֵילֵי צְבָא-הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל,
וְכָל לִוְחָמֵי הַמַּחְתָּרוֹת וְחֲטִיבוֹת הַלְּוַחְמִים
בְּמַעֲרְכוֹת הָעַם, וְכָל אַנְשֵׁי קְהִילַת הַמּוֹדֵיעִין
וְהַבֹּטְחוֹן וְאַנְשֵׁי הַמְּשֻׁטָּרָה אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם
בְּמַלְחָמָה עַל תְּקוּמַת יִשְׂרָאֵל,
וְכָל אֵלֶּה שֶׁנִּרְצְחוּ בְּאֶרֶץ וּמְחוּצָה לָהּ
בְּיַדֵּי מְרַצְחִים מְאָרְגוּנֵי הַטָּרוֹר.
יִזְכֹּר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרַךְ בְּזִרְעוֹ וְיֵאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלוּמִים
וְחִמְדַּת הַגְּבוּרָה וְקִדְשַׁת הָרָצוֹן וּמְסִירוֹת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְפוּ בְּמַעֲרֶכֶה הַכְּבֵדָה.
יְהִיו חֲלָלֵי מַעֲרְכוֹת יִשְׂרָאֵל עֲטוּרֵי הַנֶּצְחוֹן
חַתוּמִּים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר.

תמונותיו האחרונות של מושיק לפני היציאה לקרב, ממנו הוא לא שב

מכתביו האחרונים של מושיק שנכתבו בסערת הקרב לפני נפילתו

יחי שלום! 22/10/72
אני כותב לך
הייבבה הנסעה
כרית הקרוב
אני למה אחוז
צ"ל כולם -
סמיאל המלך והמלך
ולצבא חזק.
נחלה נהיה
תקום של
מושיק

23/10/72
כולם שלום!
אני למה אחוז
נחלה חזק מסין
אל צבא, היכל
נשכר צ"ל
כולם כולם
תודה על החביבה
הייתה נהדרת
צ"ל יחי!
שלכם מקווה
משיק

הבחירה בחיים

הוריו של מושיק, רחל ואברהם, החליטו- למרות הטרגדיה- לא לוותר, ולבחור בחיים מלאי אהבה ומשמעות. באומץ רב הביאו בגיל מבוגר יחסית, ילדה חדשה לעולם- טל. טל נולדה כשנה לאחר נפילתו של מושיק, בסמוך ליום הולדתו ה-20, אותו לא זכה לחגוג.

36

מתייחדים עם זכרו של משה ז"ל

אנחנו זוכרים

דבריה של רחל, אמו של מושיק

בטקס האזכרה לחללי מלחמת יום הכיפורים

23/9/2000

"מושיק וחבריו הלוחמים היו בבקעה בזמן שפרצה המלחמה, ב-17 באוקטובר 1973 הוא הרים אליי טלפון מהתחנה המרכזית בירושלים ואמר לי שהם יורדים לסיני. מאוד רציתי לראות אותו בתחנה המרכזית רגע לפני שנסע לכיוון התעלה, אבל כיוון שבעלי היה במילואים ולי לא היה רישיון, לא יכולתי לנסוע לתחנה המרכזית ולראות אותו, עד היום אני שומעת את קולו אומר לי – 'אימא, אנחנו יורדים לסיני', ומאז לא שמעתי ממנו. רק כעבור שבועיים, הגיעה אליי ל'בצלאל', המוסד בו עבדתי, משלחת מטעם הצבא שבישרה לי את בשורת האיוב. את זכרו של מושיק בחרנו להנציח בדרך מיוחדת. נוסף על ספר שהוצאנו לאור ובו דברים שכתבו חבריו ובני משפחתו של מושיק לאחר נפילתו, יזם אחיו עופר להנציח את דמות הספורטאי שאפיינה את אחיו הבכור על ידי מרוץ שנערך בשנת 2005 ובו נטלו חלק למעלה מאלפיים משתתפים – דבר שהיווה הצלחה אדירה מבחינת המשפחה. כמו כן, מדי שנה מוענק על ידי האקדמיה לאמנות ועיצוב 'בצלאל', פרס הסטודנט המצטיין בפעילות חברתית, על שמו של מושיק. אובדן הבן הותיר בי ובבעלי חלל עמוק, אך עם זאת אנחנו יודעים שמושיק אהב את הצבא ואת המדינה והיה פטריוט אמיתי – ועל כך אנחנו מאוד גאים בו מאוד".

דבריו של אברהם, אביו של מושיק בטקס לחללי סיירת חרוב

נכבדי,

שמי אברהם בן דור. אני אביו של מושיק שנהרג, יחד עם 15 מחבריו לסיירת, מפגיעת טיל סאגר ביומה האחרון של מלחמת יום הכיפורים ב- 24 באוקטובר 1973. הטיל פגע ב- בי.טי.אר. במבואות העיר סואץ. ברגע מר אחד נגמר הכל.

פעם, לפני שנים רבות, לפני ימי המרדפים והמלחמות העקובות מדם "חרוב" היה רק שם של עץ בטבע. החרוב הוא עץ ירוק עד, עמיד בתנאי בצורת. מערכת שורשיו של החרוב עמוקה ומסועפת. באנציקלופדיה כתוב שלאחר פגיעה בגזע, משריפה או מכריתה- הגדם מצמיח ענפים חדשים.

הסיירת והגדוד אימצו לעצמם את השם כאילו ניבאו את הכוחות שיידרשו על מנת לקום מהפגיעות הקשות ולהמשיך להצמיח ענפים חדשים.

חודשים ספורים לאחר שמושיק נהרג הייתה לי הזכות להגיע למקום בו נפגעו הוא וחבריו. ראיתי במו עיני את האדמה המדברית שנספגה בדם בנינו. הבנתי את האובדן הנורא מתוך השקט שלאחר המלחמה. כשנה לאחר המלחמה נולדה ביתנו טל- אות וסמל לכך שהחיים ממשיכים, וכעץ החרוב, גם אנו, בדרכינו, ממשיכים לחיות ולתת חיים גם לאחר שכמו נכרת איבר מגופינו. ראו עד כמה זקוקים אנו לאמץ לעצמנו את תכונות עץ החרוב. כדי להמשיך לחיות ולצמוח לאחר השבר הגדול.

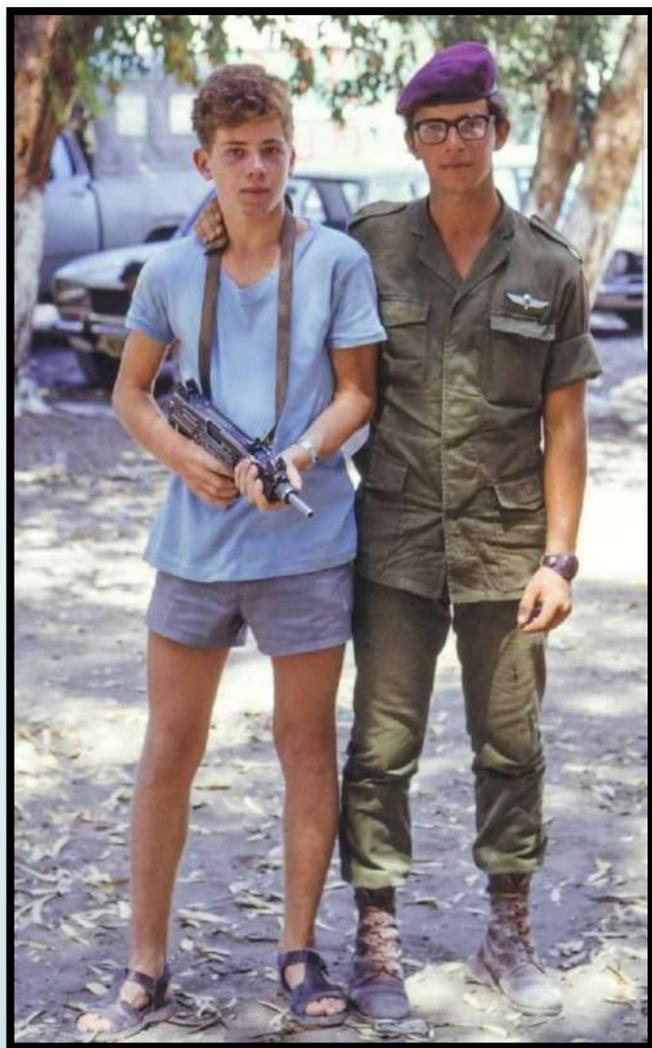
עץ החרוב
מראה על
המשכיות

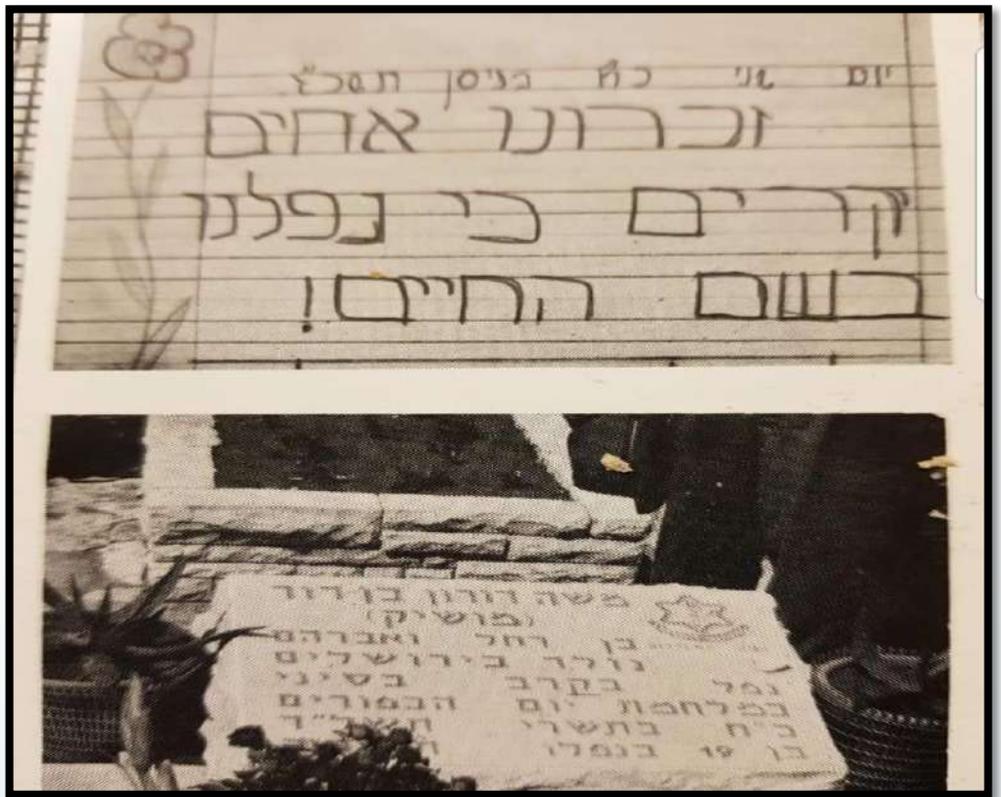

שלושה אחים

תמונתם האחרונה של מושיק ועופר

3 האחים שלא נפגשו ביחד מעולם

ביום העצמאות של שנת 1962 ישב ילד ירושלמי, משה בן דור, תלמיד כיתה ג', וכתב חיבור לכבוד חללי צה"ל שנפלו במלחמות. בכותרת החיבור כתב הילד: "זכרוננו אהים יקרים כי נפלנו בשם החיים..." וגם עיטר את הכותרת בציור עם פרח... הילד הזה הוא אח שלי. מושיק. ואח שלי האהוב, שמצולם כאן בביקור כילד בהר הרצל, גדל והגשים את חלומו. הוא התנדב לשרת בסיירת חרוב של חטיבת הצנחנים. והאח הזה שלי יצא מהבית למלחמה ביום הכיפורים ההוא של 1973. וכששתינו ביחד את הקפה האחרון ההוא מושיק אמר: "שרק לא יהיו מודעות שחורות בעיתונים". הכל כמעט עבר בשלום.... ואז הגיע היום האחרון של המלחמה: ה 24 באוקטובר. ובבקר נחתם הסכם הפסקת האש. באופן רשמי המלחמה הסתיימה.. אבל אז, כאשר השמש עלתה למרום, הוזעקו לוחמי סיירת חרוב לחלץ את הצנחנים שנלכדו בתופת האש בעיר סואץ שבמצרים. וממש בפאתי העיר סואץ נפגע הנגמ"ש של מושיק מפגז מטנק מצרי. מושיק ו 15 מחבריו נהרגו במקום. והשמש עדיין זרחה במרום אבל מושיק כבר לא ראה אותה.. ואותו ילד ירושלמי שבא עם המשפחה לבקר באותו היום בהר הרצל, לא ידע שכעבור מס' שנים יהיה שם לעולמים...

עופר מספר על מושיק

מושיק היה אדם שחי את חייו הקצרים עם המון משמעות, שמחה ואהבה. איש של משפחה, של ערכים ועם לב אחד גדול שחדל לפעום מוקדם מידי.... מושיק היה אתלט מצטיין בריצות בינוניות. השקיע שעות רבות באימונים מפרכים- עדות לאופיו הנחוש והמתמיד- והיה לשיאן גימנסיה רחביה ולאחד הרצים הטובים בירושלים. במקביל עסק בפעילות אינטנסיבית בתנועת הצופים, והתנדב להיות בין מקימי שבט צופים חדש ("לפיד") בשכונת מצוקה, ואף שימש שם כמדריך נעוץ. מושיק היה במוקד חייו החברה של הגימנסיה ושל שבט צופי "מצדה" ומושא להערצת רבים (ושל נערות רבות..). חלומו היה לשרת שירות קרבי כצנחן ביחידה מובחרת ולהיות קצין בצה"ל. לוחם שהיה לצידו במהלך כל תקופת מסלול ההכשרה הקשה, אמר על מושיק שהוא היה "המצפון של המחלקה". כך יישאר זכרו עימנו....

- עופר בן דור

עופר כותב:

מה מרגיש נער צעיר כשהאדם האהוב עליו והקרוב אליו ביותר לא שב הביתה לעולם ?

הייתה לנו ילדות מאושרת. ילדות פשוטה של אהבה. שני אחים באותו חדר . מגיל אפס. אתה אחי הגדול...
האח ששמר עלי
האח שהאכיל אותי
האח שתמיד הגן עלי
האח שלימד אותי לרכב על אופניים
האח שנטע בי את האהבה לריצה
האח שלימד אותי להתנדב ולעשות למען האחר
האח שאהב אותי ללא תנאי....

ואז , כשהמלחמה כבר הסתיימה , התחולל שם במצרים קרב אחד יותר מידי..
ובקרב הזה נפלת.
ולא חזרת הביתה.
ונשארתי לבד באותו חדר בו בילינו את ילדותינו.
והרגשתי איך השמיים נופלים עלי.
..ואז מזכרתי באחת הריצות הליליות שלנו ביער ירושלים. רצנו ביחד בעליה
תלולה ואני כמעט נשברתי. ואז אחזת בידי ואמרת לי :
"תנשום עמוק , תחייך , אל תוותר"
והתעודדתי
והחלטתי להמשיך בחיים
עם חיוך
אבל בלעדיך

היה זה הבקר האחרון של המלחמה...
השמש עלתה למרום והאירה את העולם.
אני בטוח שהתפעלת מהזריחה. תמיד אהבת זריחות.
גם אני.
הסכם הפסקת האש נחתם ממש לפני שעה..
כלומר , באופן רשמי , המלחמה הסתיימה...
על מה חשבת באותם רגעים ?
על האהובה ? על המשפחה ? הרי כתבת לנו כמה אתה מתגעגע...
תכננת אולי את יום הולדתך המתקרב ?
אולי מזכרת בטיול המשפחתי הנהדר שחווינו ביחד זמן לא רב קודם לכן בנופי המדבר האלה ?
...ולמרות שהמלחמה הסתיימה , הוזעקתם פתאום לחלץ את הצנחנים שנלכדו בתופת האש בעיר סואץ...
...ואז... פגע בכם הפגז הנורא...
...ורגע לאחר מכן כבר לא הייתם...לא הייתם...
ונדמו ההתפעלויות , המחשבות , התכניות , הגעגועים , האהבה...
..וכשהשמש התמקמה ממש ברום השמיים אתה כבר לא ראית אותה...
..ולמחרת היום...כאילו כלום לא קרה , זרחה השמש שוב על פני הארץ...
..אבל אתה כבר לא זכית להתפעל ממנה...
זו התמונה האחרונה של אחי מושיק בן דור שצולמה ממש בסמוך לקרב האחרון ההוא ב 24/10/1973 , יום נפילתו.

...ומאז ... אני מתפעל ממנה גם בשבילך...

עבורי המלח של דמעות הגעגוע הוא התבלין
לרגשות הגאווה
כשצפיתי אמש בטקס הדלקת המשואות
נזכרתי שוב בתמונה הזו..
מושיק אחי, ילד ירושלמי כבן 8, עומד במקום
בו עמדו אמש מדליקי המשואות..
ודמיינתי את אחי הגדול שנשאר צעיר מדליק
משואה לתפארת מדינת ישראל...

דברים שכתבה טל, אחותו של מושיק שנולדה לאחר נפילתו

ב-24 באוקטובר 1973, שלושה-עשר חודשים לפני שנולדתי עברה משפחתנו שבר קשה שהטיל חושך גדול וכבד על הורי ואחי. אתה, מושיק, יצאת למלחמה שממנה לא שבת לאחר שנהרגת ביזמה האחרון בקרב בתעלת סואץ.

לאחר אירוע נורא שכזה ישנן שתי אפשרויות: אפשרות אחת היא לשקוע באבל ולאבד עניין בחיים והאפשרות השנייה היא לאסוף את עצמך ולהמשיך הלאה.

הורינו בחרו באפשרות השניה. חזרו מיד לשיגרת חיי היומיום וגייסו את כל תעצומות הנפש על מנת להמשיך הלאה. אבא ואמא שיושבים כאן בחרו בחיים. אחד הביטויים לבחירה הזאת היתה ההחלטה להביא עוד ילד לעולם.

וכך, שנה וחודש לאחר אותה מלחמה ארוכה שגזרה את גורל משפחתנו לנצח, נולדתי אני. אני הילדה של חורף שנת 73.

כמה מוזר לא להכיר את אח שלך... אבל אני כן מכירה אותך...

אני שומעת סיפורים עליך, מבני משפחה, מחברים, מיעלי שהייתה החברה שלך וטווה קווים לדמותך, מנסה להרכיב פאזל מכל החלקים ולהשלים את הדמות של מי שהיית: אתלט מצטיין, בעל חוש הומור מפותח, פעיל בצופים ואף היית ממקימי שבט הצופים בשכונת קטמון.

היית אדם ערכי, נאמן ומסור למשפחתך
היית...עשית גם מעשי קונדס פה ושם עם החבר'ה...
הרבה אומרים לי גם שאני דומה לך. אותו אף, אותו חיוך.

יש בך כל-כך הרבה תכונות שאני מעריכה, שגורמות לי
לחוש גאווה על כך שאתה אח שלי, של אדם שהייתי כל-
כך שמחה להכיר, שיהיה חלק מחיי.
גם אני למדתי בגמנסיה, גם אני רצתי דוריאנים כמוך, גם
אני ישבתי על אותן טריבונות שעליהן ישבת מושיק
בהפסקות עם חבריך. למדנו עם אותם מורים. חלקנו כל-
כך הרבה חוויות דומות, מבלי שהכרנו זה את זה.
כי הגורל הכריע שאבוא לאחר לכתך...

מושיק, אני ממלאת במידה מסוימת חלל שנוצר, אך אני
כאן לא במקומך, אלא לצד הזיכרון שלך. החיים הם
המתנה הכי גדולה שההורים שלנו נתנו לי. נפלה בחלקי
הזכות לחיות, לגדול ולהתחנך במשפחה שחרתה על
דגלה בצורה המובהקת ביותר את הבחירה בחיים. אני
אסירת תודה להם על כך. ו...כן, אני גם גאה להיות מקור
של אושר להוריני, הן בזכות עצמי והן בזכות המשפחה
שהקמנו בן זוגי ואני ביחד עם ארבע בנותנו.

"אחותך טלי"

נועה אחייניתו של מושיק

כותבת לזכרו

ביום הזיכרון אפריל 2021

הדוד שלא זכיתי להכיר
מאז שאני זוכרת את עצמי בכל שנה בערב יום הזיכרון
אנחנו נוסעים לטקס בירושלים בשבט מצדה של
הצופים.
סבא אברהם מקריא קדיש בתחילת הטקס ואני
מרגישה גאווה שהוא סבא שלי.
האמת שאני אוהבת את יום הזיכרון.
אני אוהבת לפגוש את סבא וסבתא ויתר המשפחה
בירושלים בטקס.
אני אוהבת להגיע ולראות את סבתא שלי שתפסה
עבורנו את כל השורה הראשונה ועל כל הכיסאות
מונחים צעיפים ומעילים.
אני אוהבת לשמוע ולקרוא סיפורים על מושיק.
אני אוהבת להקשיב לשירים בטקס, ולהתרגש.
אני אוהבת שאנחנו הולכים אחרי הטקס לסבא וסבתא
ומכינים כולם יחד ארוחת ערב.
אני אוהבת שסבא וסבתא שלי בחרו בחיים, והביאו
לאבא שלי אחות קטנה- טלי, שהיא דודה שלי שאני כל
כך אוהבת!
אני גאה באבא שלי ובטלי שדואגים לסבא וסבתא שלי
במסירות לאורך כל השנה ובמיוחד ביום הזה. למרות
שהם בעצמם עצובים וכואבים את העובדה שמושיק,
אח שלהם, כבר לא פה.

הלוואי שהייתי זוכה להכיר אותך מושיק.

יהי זכרו ברוך

גיא משה, אחיינו של מושיק כותב על דודו

איך אדם שלא פגשתי מעולם, נמצא איתי ברגעים הכי משמעותיים בחיי.

לא הכרתי את מושיק, אבל אפשר לומר שמושיק ואני "נפגשנו" ביום שבו נולדתי. הייתי הבן הבכור להוריי והם החליטו לקרוא לי גיא משה, על שמו של מושיק, אחיו הבכור של אבא, שנפל במלחמת יום הכיפורים.

ומאז, הוא איתי. בילדות, בכל פעם שהיינו נוסעים לסבא וסבתא בירושלים, התמונות של מושיק על קירות הדירה שלהם השרו את הנוכחות של מושיק בבית. בכל שנה, בטקס יום הזיכרון בשבט מצדה, שבט הצופים של מושיק, קצב דפיקות הלב שלי גבר כאשר הקריאו את שמו וסיפרו בקצרה את סיפור נפילתו. גם כשסבא אברהם היה מקריא עליו קדיש.

וכמובן שהיו גם הסיפורים על מושיק: איך שהוא היה ספורטאי ותלמיד מצטיין ואדם מרשים, שהוא אהב מוסיקה, שהוא היה חבר אהוב על כולם, שעשה המון למען אחרים והיה דמות משפיעה בחייהם של כל כך הרבה אנשים.

אבל ככל שחשבתי על זה, שמתתי לב שמושיק בחיי לא היה רק זיכרון של אדם שהיה, אלא שהוא היה גם ממש נוכח במהלך החיים שלי.

בגיל 16 , כשהוצאתי את תעודת הזהות הראשונה שלי, יכולתי לבחור האם אני רוצה להשאיר שם את השם משה, או שאני מעוניין להיפרד ממנו, ולהישאר פשוט גיא. קשה לי להגיד שהייתי בוגר מספיק כדי להבין את המשמעות, אבל אני כן זוכר שהיה איזה קול פנימי שעשה את הדברים מאוד ברורים בשבילי, ואפילו לא הייתה התלבטות – אני נשאר גיא משה.

מושיק היה שם בצעדים הראשונים שלי כרץ תחרותי – הייתי צריך ספייקס, נעלי ריצה מקצועיות. ואבא נתן לי את הנעליים של מושיק. נעלי אדידס לבנות עם פסים בצבע תכלת, ומסמרים שחוקים על הסוליות. הן אמנם היו ישנות מאוד, והמסמרים על הסוליות היו כבר שחוקים, אבל הן איפשרו לי לרוץ מהר יותר, ולהרגיש קליל יותר על מסלול הריצה. וככה, באופן מילולי, נכנסתי לנעליו של מושיק, התאמנתי ורצתי, והוא היה שם איתי, ממש כאילו רצנו יחד.

מושיק גם היה שם כשהגשמתי חלום - בשנת 2007 , חציתי יחד עם אבא שלי את קו הסיום של מרתון אמסטרדם. קבענו שם את המינימום לאולימפיאדת בייג'ין כשליינונו בחור עיוור מלידה. המרתון הזה, מתקיים בסוף חודש אוקטובר, בסמוך ליום השנה לנפילתו של מושיק. ותמיד כשאני נזכר ברגע הזה, אני חושב גם כמה זה היה מיוחד, בתור גיא משה, לרוץ שם יחד עם אבא שלי, ועם דגל ישראל ביד, ולהגשים חלום ילדות.

שלי, של אבא, ושל מושיק...

לפני כמה שנים, נרשמתי למרוץ בגרמניה. מספרי החזה שנתנו לרצים במרוץ, ציינו גם את השם הפרטי של הרץ. המארגנים, שלקחו את הפרטים מהדרכון שלי, הדפיסו וככה, מושיק . MOSHE על מספר החזה שלי את השם ואני רצנו יחד במרוץ בינלאומי בברלין, התחלנו אותו, וסיימנו. ביחד.

מושיק היה שם כשהענקנו, אישתי ואני, לילדינו את שמותיהם, וקיבלתי את הספח החדש של תעודת הזהות, ושבריר שנייה לפני שקראתי את שמות הילדים שלנו, העיניים שלי חלפו על פני השם "גיא משה". לפעמים אני שואל את עצמי, איך זה יכול להיות, שאדם שמעולם לא פגשתי, נמצא שם איתי ברגעים הכי משמעותיים בחיים? זאת כנראה שאלה ללא תשובה ברורה. ועדיין, אם יש דבר שאני יכול להיות בטוח בו, זה שמושיק ימשיך להיות שם, ללוות אותי, בכל מיני מקומות בחיי. הוא יופיע שם, ירוץ לידי, יהדהד את שמו הסמוך לשמי.

ואני? אני אמשיך את מסע חיי בדרך הכי טובה ואופטימית שאוכל – כי זה מה שלימדו אותי סבא וסבתא, שאחרי שאיבדו את מושיק, בחרו בחיים, הגדילו את המשפחה, הביאו בת לעולם, והחליטו לחיות חיים אופטימיים ומלאי משמעות. ככה גם חינכו אותי הוריי, לאהוב את החיים, ולהעריך אותם. להוקיר ולאהוב את האנשים בחיי. ומושיק? הוא תמיד יהיה שם איתי. כי כשנולדתי, אמא ואבא קראו לי גיא משה.

מיכה שלוי חברו של מושיק מהסיירת

משה בן דור

ישנה ברייתא במסכת גיטין המונה שבחן של חכמים. על רבי טרפון נאמר שהוא 'גל של אגוזין'. מהו גל של אגוזין? לא מוסבר שם, אולם בברייתא מקבילה 'באבות דרבי נתן' פרק יח מתפרש: "מה גל של אגוזים אדם נוטל אחת מהן והן נקבצות ונופלות זו על זו כולן, כך רבי טרפון. בא תלמיד ושאלו דבר, היה מביא לו ראייה מקרא, מדרש, משנה, הלכה ואגדה – הכל יחד".

אני מפרש את דברי הברייתא ב 'אבות דרבי נתן' קצת אחרת: משנתו של רבי טרפון לא הייתה מיקשה אחת, אלא מעשה מרכבה של כלים שלובים זה בזה בדיוק כל כך משוכלל ותיאום כה מכוון, עד שבהיפגם אחד מהם נהרסת הקוהרינציה של המבנה כולו. כאותו גל של אגוזים, ששיווי המשקל שבו- בגלל ריבוי מרכיביו- נעשה כל כך לובאלי, עד שאם אדם נוטל אחד מהם "כולן מתקשקשים ובאין זה על זה". על פי הפירוש שלי ניתן לקרוא את הביטוי 'גל של אגוזין' גם עם נימה של הסתייגות קלה. המבנה של גל אגוזין כל כך מהודק אך כאן גם חולשתו. שכן, הפרטים תלויים זה בזה כך שבהישמט אחת מהן עלול המבנה לקרוס כולו.

המשותף לרוב השיחות (לא כולן היו כל כך רציניות) הייתה האמונה של בן דור כי ניתן לבנות את המחלקה שלנו כגל של אגוזין, היינו, כמבנה לכיד שכל הפרטים בו מהודקים ותלויים אלו באלו (אז לא השתמשנו בביטויים הללו כמובן).

המשך דבריו של מיכה שלוי

משה היה גל של אגוזין הוא חשב לכן שכך נוכל להיות כולנו. משום כך היה לו הכוח לעמוד בפני המחלקה אחרי אימון מפרך כשכולם רוצים רק "להיזרק" על המזרונים ולתפוס רגע של תנומה, ולהושיב את כולנו ל "מעגל שיחה" של תנועת נוער, על ערכים והתנהגויות. לפעמים הייתה לו גם הסבלנות לעבור אחד- אחד לנסות ולשכנע במה שהאמין, ואני יודע שהוא גם שוחח על כך עם הסגל.

משה סיפר לי כי הוא מתעדת לצאת לקורס קצינים ולחתום קבע לפחות עד לדרגת מ"פ. הוא התחיל להתנהג ככזה עוד בהיותו חייל. מין דמות אב, מדריך מהצופים. היה בו איזה תום. איזו אמונה נאיבית בעולם אידיאלי. קשה היה שלא להתרשם עד כמה הוא כאב את מה שהוא ראה כחוסר גיבוש חברתי, כחוסר פרגון הדדי ועד כמה האמין ונאבק בניסיון לשנות זאת. הוא היה מה שנקרא "חייל בהכרה". האמין שהמוטיבציה לפעול היא פונקציה של תפיסה ערכית. היה קשה לו להבין כי במסע, כשהכתף כואבת, והיבלת לוחצת לא חושבים על עם ישראל וחובתנו לקיומו הפיזי והרוחני אלא פשוט

רוצים להעיף את המשא הכבד מעל הכתפיים ולסיים כבר את המסע. לזכותו, עלי לומר, כי התקיים בו המאמר "נאה דורש- נאה מקיים". את השאיפה למצוינות ערכית הוא יישם קודם כל על עצמו.

בן דור היה מה שאני קורא "חייל משומן דק". בכל שעה ביממה הוא נראה כמו דוגמן העומד לפני סט של צילום אופנה, כמו הנשק אחרי ניקוי ושימון.

המשך דבריו של מיכה שלוי

אנחנו מסיימים אימון זחל"ם בחולות המדבר האבקתי של דימונה אימון הכולל גם ירידה מהזחל"ם וריצה אחריו בתוך ענני אבק. כולנו מאובקים מזיעים ומסריחים.

ומשה? הוא מוריד את הקסדה, מעביר את ידיו על בלוריתו ונראה כמי שהרגע יצא מהמקלחת. אנו מגרזים את פיות הגירוז של הזחל"ם, כולנו מטונפים מגריז החודר לנו מעבר לבגדים ל "כל החורים", אך בבגדיו של משה דבר לא נדבק. החולצה מהודקת בתוך מכנסיו, והללו נקיים כאילו יצאו הרגע מהכביסה. כולנו חיילים "מצ'וקמקים" המכנסיים גדולות עלינו בשתי מידות בחולצה חסרים שלושה כפתורים, הקסדה נרכסת עקום והחגור תלוי עלינו איכשהו.

לא אצל משה. הכל מדוגם ועל כל פריט ראשי התיבות באנגלית M.B.D אילו היו מחפשים "חייל לדוגמא" לגלית "שנה טובה" הוא היה נבחר. לא פלא שכשציפרו אותנו, את משה ואותי, להצטרף למצעד הצבאי ביום העצמאות, משה צעד בגאווה ואני הושארתי לשמור על החניון. לא הסתדרתי עם ה "שמאל ימין". על "חייל- דוגמן" שכמוהו לא מוותרים. אני מציין כל זאת כי אני חושב שהניקיון הזה הוא סימבולי, משה היה נקי. פיו וליבו היו שווים, תוכו היה כבד. ניקיון חיצוני המעיד על ניקיון פנימי. אני חושב, בדיעבד, כי בזה היה כוחו. אנחנו, מחלקה של ציניקנים, דעתנים, אינדבידואליסטים ופרחחים לא קטנים (המכי"ם קראו לנו 'מחזור הכנה למאי'), הערכנו מאוד את משה הן משום שהקפיד להוות דוגמא אישית והן מפאת הניקיון האישי.

דיויד זלץ,

חברו של מושיק מבית הספר ומהסיירת כותב:

דויד זלץ- (למרות שלא הייתי במחלקה שלכם, הזיכרונות שלי הם מהתיכון, אבל זיכרון אחד כן רלוונטי) כשהיו לנו בחינות בע"פ באנגלית ניגש אליי משה לפני שנכנס לבוחנת ושאל אותי איך אומרים "צנחן" ואז במשך כמה דקות שינן זאת עד שנכנס לבחינה, היה לו חשוב לתעל את השיחה לנושא הצבא כדי לדבר עם הבוחנת על רצונו להיות צנחן. משה היה בין האתלטיים הטובים במחזור, במיוחד בריצות ארוכות וכאלה שדרשו כוח (ריצות בעלייה).
יהי זכרו ברוך.

יעלי קפלן, חברתו של מושיק

משה (שקראתי לו משה בהדגשת יתר על המ'), אהוב נעורי, שמאז נפילתו נשאר צעיר לנצח. נפגשנו בגמנסיה, ועד לנפילתו לא נפרדו דרכנו. אהבת גדולה ניצתה, נפשותינו נקשרו זו בזו, עם תוכניות משותפות לעתיד, שלא יתגשמו לעולם.

משה היה צירוף נדיר של מסירות לזולת, אדם שמעשה ומחשבה נתגלמו בו, בשילוב של עדינות רגישות לאחרים, שלא פעם כתב לי, במכתבים הרבים ששלח, כי "העזרה לחבר, לחייל, לחניך, בכל מצב שיהיה הפכה אצלי לאינסטינקט"...

דמותו החיונית של משה, השקט הנפשי שהיה בו, הגישה העניינית, כשמעל לכל אלו ניכרת עדינות נפש, היותו שקט רומנטי וסנטימנטלי עומדת לנגד עיני גם אחרי שנים רבות כל כך.

זכיתי לעמוד לצידו במשך תקופה ארוכה, ולהיות שותפה לדרך, ללבטים, לקשיים, ולרגעים היפים. בתקופה שלפני גיוסו לצבא הטרידה אותו השאלה לאיזו יחידה במסגרת הצנחנים יתנדב, כאשר ההתנדבות היתה בעיניו יסוד הכל. כשהתקבל ליחידה שרצה בה, לא היה גבול לשמחתו, וקשיי האימונים שעמדו בפניו לא הרתיעו אותו, ולעולם לא שמעתי אותו מתלונן. להיפך, בחוש הומור נדיר הוא מתאר את הקשיים באחד ממכתביו: "מצב הרוח השתפר קצת לאחר שקראתי את מכתבך האחרון, כשאני נושף בחוזקה לאחר כמה עשרות פימפומים (שכיבות סמיכה): המ"כ חיבר את כל המספרים שבכתובת על המעטפה, והתוצאה: מספר הפימפומים שהיה עלי לעשות כדי לקבל את המכתב: (ד"צ) $1+3+8+1$ + (מ"א) $2+1+7+7+6+4+5$... סה"כ 45 פמפומים..... רעיון לא רע..... (מכתב מה-9 באפריל 1973)

משה גם הרבה לכתוב במכתביו אלי על הקשר המיוחד שהיה בינינו: "גיליתי מהו הסוד שלי, יעלי. גיליתי שאת, כן את, הסוד שלי! מבלי להיות מודע לכך אני חושב עלייך כמעט כל הזמן. בעליות הקשות, באימונים הקשים, הלכתי בשלווה אולימפית, ללא כל קושי, כשהמחשבות על החוויות המשתפות שלנו מתרוצצות במוחי במהירות מסחררת.... הרגשתי שאת מחכה לי מאחורי כל רכס ולרגלי כל הר. לא יכולתי לחשוב בכלל על משהוא אחר, הרגשתי לפתע שאם לא אראה אותך בשבת, זה יהיה קשה. קשה מאוד." ... אני רק רוצה שתדעי ששמך הוא השם המושמע ביותר בבסיס היום. פשוט לאחר השיחה שלנו אתמול נכנס לי ג'וק לראש שהבוקר את חייבת להגיע, למרות שידעתי שזה בלתי אפשרי.... למרות שידעתי בברור שלא תגיעי, העיניים נמשכו כל הזמן כמו מגנט לעבר השער.... עמדתי בתצפית ליד החלון וחיכיתי..... חזרתי וקראתי את המכתבים שקבלתי ממך השבוע. אני יודע אותם כמעט בעל פה.... (מכתב מה-17 במרץ 1973).

לא פעם כתב עד כמה מטריד אותו הניתוק מהעולם בתקופת האימונים הקשים ביחידה: "תארי לעצמך שמאז הגיוס לא קראתי עיתון כמו בן אדם, לא שמעתי תוכנית ברדיו, לא קראתי ספר.... בקיצור גיוון שכלי. יש רגעים שאני מרגיש שזה חסר לי כמו אוויר לנשימה, אבל כשכבר מגיע איזה עיתון מסכן ליד, בדרך כלל אין לי כוח להתייחס אליו ברצינות. לולא הגב החזק שהיה לי בבית, ולולא החברה הנפלאה שלי, אינני יודע כיצד הייתי מחזיק מעמד במתח, שבו אני נתון כאן. מסתבר שאני קשור לבית חזק יותר מששיערת. אומרים שבמשך הזמן מתרגלים... אבל אצלי הניתוק הזה מהווה בכל שבוע מחדש משבר קטן, שאני מתגבר עליו תוך כמה שעות" (מכתב מה-30 במרץ 1973).
כך ראיתי, וכך נשאר זכרו עמי לתמיד.

יעלי

מאי 2021

היא שרה/אסתר שמיר

(מוקדש לחברי משה בן דור ז"ל שנהרג במלחמת יום הכיפורים)

ברחוב מנדלי 7 בתל אביב
יש מועדון קטן חביב
יורדים במדרגות עץ אל המרתף
פסנתר ישן ספסלים מסביב
ילדה ירושלמית בת שבע עשרה
שרה על נופי ירושלים
היא שרה את עצמה היא שרה עם גיטרה
לפעמים היא עוצמת עיניים
ופעם בשבוע לפעמים שבועיים
אתה בא אליה מירושלים
אתה בא אליה להחזיק לה ידיים-
אתה אומר לה איך היא שרה איך
מחבק אותה ומוחא לה כפיים
היא שרה לך על עולמך
נופי ילדות וחלומך
אתה מהנהן כך בראשך
איך היא מכירה אותך
חצי חיים אתה חבר שלה
והיא שרה.. היא שרה.. היא שרה
היא באה עם הלהקה
לכל בסיס לכל גבעה
לפעמים יורים על הבמה
אלפי פנים בהופעות
סיני זריחות גולן שקיעות
שרים "הי הורה הורה כרוב"
מול קהל כל כך עצוב

וכשפורצת מלחמה
ופעם בשבוע לפעמים שבועיים
נדמה לה שהיא רואה לך את המשקפיים
ותיכף תבוא להחזיק ידיים-
תאמר לה איך היא שרה איך
תחבק אותה ותמחא כפיים
היא שרה לך על עולמך
נופי ילדות וחלומך
אתה מהנהן כך בראשך
איך היא מכירה אותך
חצי חיים אתה חבר שלה
והיא שרה..
טסים במטוס של תובלה
סיני היא סוף בלי התחלה
לבטן המטוס הגדולה
שיירה של ארונות עולה
שרים לפני שרים אחרי
שרים באור בעלטה
הרבה שמות על המטוס
מישהו אומר שגם אתה

שמייים בוכים / אסתר שמיר
(נכתב לזיכרו של מושיק בן דור שנהרג ביום האחרון
של מלחמת יום הכיפורים
במבואות העיר סואץ)

גם אם לא אשוב לכאן
אל תשכחי אותי
אולי אולי נגמר הזמן
לנער שכמותי

יש עוד שמים כחולים
גם אם יומי ירד
מה שהיית לי כל מה שהיית לי
לא יילקח לעד

גם אם שמים יבכו
את אל תבכי איתם
מה שהיינו כל מה שהיינו
שלנו לעולם

ואם בלילות שלך
שוב תחלמי אותי
אני תמיד אהיה איתך
ואת תמיד איתי

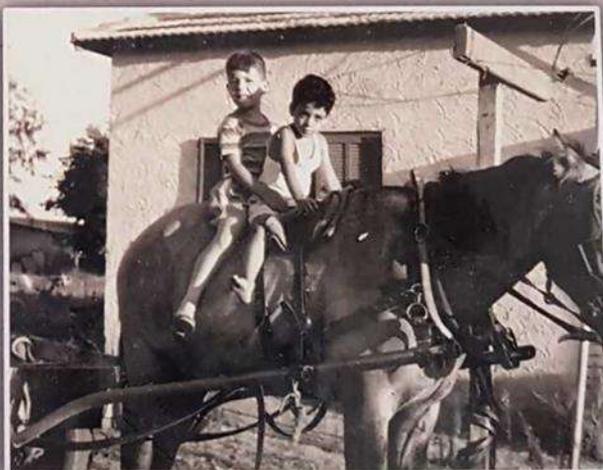
גם אם כוכבי ייקח
את גורלי הרחק
אני תמיד אוהב אותך
ככה אחבק

יום יום שמים בוכים
אל נא תבכי איתם
מה שהיינו כל מה שהיינו
הוא שלנו לעולם

יש עוד שמים כחולים
גם אם יומי ירד
מה שהיינו כל מה שהיינו
לא יילקח לעד

בספטמבר 2005 התקיים מרוץ לזכרם של מושיק
וחברו הטוב מילדות, בועז בוטל, שנהרג בתאונת
טרקטור מספר שנים לפני נפילתו.

מרוץ רשפון
לזכרם של בועז ומושיק

מכתב שכתב מושיק על חברו בועז

בועז סימל את המושב
נכתב ע"י מושיק חובש לאחר שבועז נהרג

הכרתי את בועז מקטנתו. כידועים קטנים הרכנו דבקות יחד, תמיד היה בועז מאד חייס ושוכב. אני זוכר, שתמיד היה עטף את היוזמה דיביו וסוחף אותי בעקבותיו בשוכבתו ובעדיצותו.

נקשרתי אל בועז, ונקשרתי למושב רשפון, למרות שביקרתי בו לעיתים רחוקות כבבב. בועז סימל כשבידי את המושב. השם רשפון תמיד מעצה לשב עני את גמותו הקטנה של בועז.

היגיעה האכזרית על מותו השאירה אותי המום ונבוכ. לא יכולתי להאמין, שבועז היקר שהכרתי אינו עוד איתנו. אך כשראיתי את ארונו עטוף השחורים, התחלתי להבין. התחלתי להבין ששוכב לא אזכה לראותו, לשמוע את קולו ולשמח עמו.

כתי המושב, השבות, הכבישים וכד פניה, שתמיד היו מאדו חייס, נראו לי לפתע שוממים, נלודי רוח חייס. חשתי מחנק בגרוני. רק בלב עוג מעקרת השאצה, שתשובה אין לה: מאוע? מאוע בוקאו הוא? מאוע ככלדי?

טעם ראשון על תמכת ששנה זספונסריס

מרץ ברשפון ע"ש בועז בוטל ז"ל ומושיק בן דור ז"ל
נכתב בתאריך 24/05/2005

בועז בוטל, בן מושב רשפון, נהרג בתאונת דרכים טרגית במושב בקיץ 1971.

מושיק בן דור, לוחם סיירת חרוב, נהרג בפאתי סואץ, ביום האחרון של מלחמת יוה"כ, בחורף 1973.

בועז היה "ילד טבע" - אהבתו לבעלי חיים לא ידעה גבול. היתה לו פינת חי משלו שאהב לטפל בה. היה לו סוס רכיבה שגידל וטיפח. זכורה דמותו הקטנה רכובה על הסוס הדוהר בחוצות המושב...

מושיק גדל בירושלים, היה אתלט בכל רמ"ח איבריו והריצה היוותה חלק חשוב ומרכזי בחייו. הוא לא נולד עם כשרון גדול לריצה אך אהבתו הרבה לפעילות זו בשילוב עם אופי חזק של דבקות במטרה הביאוהו להישגים נהדרים ולצמרת הרצים בירושלים.

בועז ומושיק היו חברים טובים וחלקו חוויות משותפות רבות בשנות ילדותם.
לאחר מותו של בועז כתב מושיק: "..... בועז היה תמיד מלא חיים ושובב... נקשרתי אל בועז שסימל בשבילי את המושב... כעת, לאחר מותו, בתי המושב, השדות, הכבישים וכל פינה שתמיד היו מלאי חיים, נראו לי לפתע שוממים, נטולי רוח חיים...."

חלפו יותר משלושים שנה...

אנו רוצים להנציח את זכרם של בועז ומושיק ואת החברות ביניהם, בכך שנקיים מרוץ לזכרם בכבישי ושבילי המושב. הכוונה היא לקיים אירוע ספורטיבי שיהפוך למסורת. האירוע מיועד לרצים חובבנים ומקצועיים, נשים, גברים, ילדות וילדים מרחבי הארץ.

הרעיון הוא לקיים:

- מרוץ תחרותי למרחק 10 ק"מ לבוגרים, על פי חלוקה לקטגוריות גילאיות.
- מרוץ תחרותי לילדים ונוער למרחק קצר יותר (כנראה למרחק 2 ק"מ).
- מרוץ עממי למרחק קצר.

בסיום המרוץ חלוקת מדליות ההורים ועופר

אבא אברהם מסיר את הלוט מאנדרטה שהוקמה בבקעת הירדן באפריל 2021 לזכר חללי סיירת חרוב ובהם מושיק

דברים שנאמרו ב-09.07.17 בטכס הקמת סיירת חרוב מחדש
משפחות יקרות, מפקדים, לוחמים ואורחים נכבדים.

היה לי אהוב בסיירת חרוב.

שמי אברהם בן-דור, אני אביו של מושיק ז"ל שנהרג עם 15 מחבריו
לסיירת, מפגיעת פגז מתותח מצרי ביומה האחרון של מלחמת יום
הכיפורים ב-24 באוקטובר 1973. הטיל פגע בבי.טי.אר. במבואות
העיר סואץ. ברגע מר אחד נגמר הכל.

מושיק יצא מהבית למלחמה ב-6 באוקטובר 1973 ומאז לא שב
הביתה. כשהסיירת הוקמה ב-1966 ע"י הרמטכ"ל יצחק רבין ז"ל
מושיק היה בן 12. הוא גדל על סיפורי הגבורה של לוחמי חרוב שכללו
משימות סיור, מארבים ומרדפים אחר מחבלים שחדרו לשטח ישראל
וגם פשיטות רגליות מושטות ומוטסות בשטח האויב. מושיק הגשים
את חלומו והתגייס לסיירת המובחרת בעלת מורשת הקרב
המפוארת, כשהוא חודר מוטיבציה וערכים. במהלך המסלול המאתגר
הוא התוודע ליחידה בעלת איכות אנושית נדירה. יחידה של אנשים
שהמסירות, הערכיות והרעות הם הלב שלה.

בשיח חבריו הלוחמים לאחר נפילתו אמרו רבים מהם שמושיק זכור
להם כ"מצפון של המחלקה". והמצפון הזה פעל גם בשעות הקשות
והמאתגרות של חייו.

מושיק וחבריו נפלו בשעה שהיו בדרכם לחלץ את הצנחנים שנלכדו
בתופת האש בעיר סואץ.

עם כל העצב הנורא על האובדן, אנו יודעים שבנינו נהרגו בדרכם
למשימה החשובה מכל, להציל לוחמים אחרים שהיו בסכנת חיים,
ויש בלבנו גאווה.

החרוב הוא עץ בטבע. עץ ירוק עד עמיד בתנאי בצורת ששורשיו
עמוקים ומסועפים. כתוב במקורות שלאחר פגיעה בגזע משריפה או
מכריתה, הגדם מצמיח ענפים חדשים.

פארק סיירת חרוב גבעת הרעות

לוכר חברינו - לוחמי סיירת חרוב שנפלו
במלחמת יום הכיפורים (1973),
בקרב על העיר סואץ ובמבצע שלום הגליל (1982).
אנו, חבריהם לנשק ובני משפחותיהם, נושאים לעד
בגאווה את זכרם, ומנציחים כאן, קרוב למקום ממנו
יצאנו אל הקרב, את שמותיהם לעד ולעולמי עולמים
יהי זכרם של חברינו ברוך.

24.10.1973 - הנפלים במלחמת יום הכיפורים

יהודה נפה	ניסים חתמי	דניאל (דני) ברנבאש
דוד בתאל	אלירו (אלי) יזמטוביאן	משה בן דור
דוד קשנד	שלמה יפת	יסקי (יסי) בקמן
יאב קנת (קטורביץ)	אדני כהן	
יהודה חמש (גולד)		

"מנשרים קלו מאריות גבר"
מקור: ג. יצחק

פארק סיירת חרוב גבעת הרעות

לוכר חברינו - לוחמי סיירת חרוב שנפלו
במלחמת יום הכיפורים (1973),
בקרב על העיר סואץ ובמבצע שלום הגליל (1982).
אנו, חבריהם לנשק ובני משפחותיהם, נושאים לעד
בגאווה את זכרם, ומנציחים כאן, קרוב למקום ממנו
יצאנו אל הקרב, את שמותיהם לעד ולעולמי עולמים
יהי זכרם של חברינו ברוך.

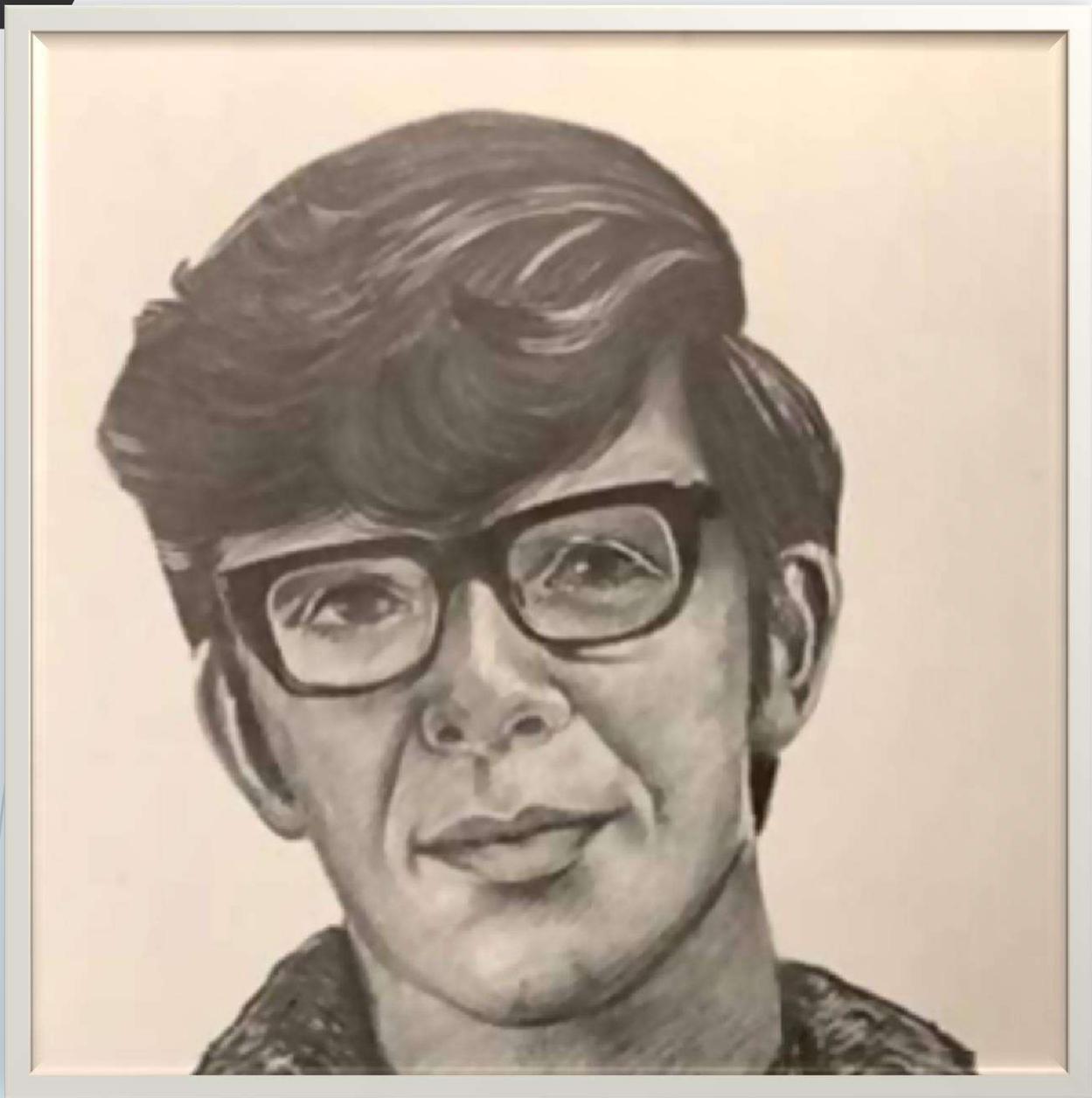
24.10.1973 - הנפלים במלחמת יום הכיפורים

יהודה נפה	ניסים חתמי	דניאל (דני) ברנבאש
דוד בתאל	אלירו (אלי) יזמטוביאן	משה בן דור
דוד קשנד	שלמה יפת	יסקי (יסי) בקמן
יאב קנת (קטורביץ)	אדני כהן	
יהודה חמש (גולד)		

1982 - הנפלים במלחמת שלום הגליל

יהודה נפה	יהודה חמש (גולד)
2018	2013
היום יזמטוביאן	היום יזמטוביאן
2000	2000
היום יזמטוביאן	היום יזמטוביאן

**ציור זה מעטר את סלון בית הוריו
של מושיק מאז נפילתו**

צייר: נחמיה מושקוביץ

דבר התלמידות:

אנו רוצות להודות למשפחת בן דור על השיתוף של
הסיפור האישי והמדהים של משה בן דור ז"ל.

אנו רוצות להודות לעופר על כל העזרה והתמיכה ושיתוף
סיפורו של אחיו משה ז"ל.

היה לנו הכבוד להיות חלק מיצירת ספר הזיכרון תודה
רבה מאחלות בריאות למשפחת בן דור.

הדר כהן
עדן בניטה
בית ספר הגימנסיה

דברי הסטודנטית:

נפלה בחלקי הזכות להיכנס לפרויקט ההנצחה של חללי צה"ל.
בזמן כתיבת העבודה הרגשתי קשת רחבה של רגשות.
העבודה על **משה בן דור ז"ל**, חידדה אצלי את מהות החיים.

כבר מהקשר הראשון עם ההורים המקסימים ותקשורת כמעט
יומיומית עם האח עופר הראו לי כמה משה היה אדם מיוחד עם
נתינה לסביבתו ואהבת החיים והארץ.

הבחירה של ההורים בחיים והמשך דרכו לאחר נפילתו נגעו לליבי.
מסיפורו של משה בן דור ז"ל לקחתי הרבה תובנות לחיים וסיפורו
יישאר איתי לעד.

מאחלת למשפחה בריאות ואריכות חיים
מירב מרדכי

שִׁיר, לְמַעְלוֹת:
"אֲשָׁא עֵינַי, אֶל־הַהָרִים
מֵאֵין, יָבֵא עֲזָרִי.
עֲזָרִי, מֵעַם יְהוָה
עָשָׂה, שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
אֶל־יִתֵּן לְמוֹט רַגְלִי;
אֶל־יָנוּם, שְׁמֹרְךָ.
הֲיֵה לֹא־יָנוּם, וְלֹא יִישָׁן
שׁוֹמֵר, יִשְׂרָאֵל.
יְהוָה שְׁמֹרְךָ;
יְהוָה צִלְּךָ, עַל־יַד יְמִינֶךָ.
יוֹמָם, הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יִכָּכֶה;
וְיָרַח בְּלִילָהּ.
יְהוָה, יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע:
יִשְׁמַר, אֶת־נַפְשֶׁךָ.
יְהוָה, יִשְׁמַר־צִאתְךָ וּבֹאֶךָ
מֵעַתָּה, וְעַד־עוֹלָם."

חתימתו של משה (מושיק)

